

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Molitve za mir.

Drugo nedeljo, dne 7. februarja, se bode opravila po vseh župnih cerkvah v celi Evropi posebna slovesnost z molitvami za mir. Po drugih delih sveta bodo molitve dne 21. marca. Slovesnost se bo tako le vršila: Zjutraj po farni maši se bo izpostavilo sv. Rešnje Telo in se bo molil psalm: „Usmili se nas!“ Najsvetejše bo izpostavljeno ves dan. Zvečer se bo molil sv. rožni venec in molitev za mir, katero je sestavil sv. Oče. Potem bodo litanije vseh svetnikov in blagoslov. Sv. Oče želi, da bi mnogo vernikov prejelo sv. zakramente. Dobe ta dan tisti, ki bodo pri spovedi in sv. obhajilu in ki se bodo udeležili omenjene pobožnosti ter nekoliko molili pred svetim Rešnjim Telesom, popolni odpustek.

Molitve sv. Očeta je v prilogi tega lista.

Galicija.

Avstrijski cesar se imenuje „kralj Galicije in Lodomerije, veliki vojvoda krakovski, vojvoda osvetimski in zatorski“. Kaj li vse to pomenja? Navadno se sedaj vse te pokrajine skupaj imenujejo Galicija, v starih časih je bilo pa več samostojnih delov.

Blizu Stanislavova v Galiciji je mesto Halič ali Galič. Mesto je dobilo ime od gradu Galiča (Goliča?), ki je stal nad njim na strmi višini. Bil je to dobro utrjen grad, bivališče deželnega kneza, sedaj je pa le še razvalina. Na tem gradu so nekdanji bivali knezi iz obitelji Rastislavičev in pozneje Romanovičev, ki so imeli tudi Vladimir, podoben knežji grad v sedanji Rusiji. L. 1198. so združili Galič z Vladimirom, namreč ne-le gradova, ampak tudi obe pripadajoči pokrajini, pod enim vladajočim knezom. Lodomerija je polatinjeno oziroma po latinsko spakedrano ime

za Vladimirje. L. 1386. je Galič in Vladimir poljski kralj Ladislav premagal in oba kraja sta ostala do delitve Poljske vtelesena poljskemu kraljestvu. Od te delitve spada Vladimir pod Rusijo in je ondi sedež gubernije, ki se razteza severovzhodno od Lvova.

Mesto Krakov z okolico je bilo nekdanje veliko vojvodstvo, ki je sedaj združeno z Galicijo. Da je Krakov utemeljil kak slovanski mož Krak, kakor Krakovo v Ljubljani, je mogoče. Najbrže je bival na starodavnem gradu, ki je stal nad mestom na Vavelnu. Tu so bivali in v sosednji cerkvi so pokopani kralji poljski. L. 1795. je nadvojvodstvo krakovsko prišlo pod Avstrijo.

L. 1773. sta bili z Galicijo združeni nekdanji šlezjski vojvodstvi Osvetim in Zator. Mesto Osvetim (po poljsko Oświęcim, po nemško Auschwitz) leži na prusko-šlezski meji, zapadno od Krakova. Malo bolj proti vzhodu je mesto Zator, ki je bilo nekdanje središče samostojne kneževine, oz. vojvodstva. Na severu od Galicije leži ruska Poljska, na vzhodu sta ruski guberniji Volhinija in Podolija, na jugovzhodu je naša (sedaj od Rusov zasedena) Bukovina, na jugu onstran Karpatov Ogrska, na zapadu pa obojna, avstrijska in nemška Šlezija.

Galicija je velika dežela in ima 78.496 kvadratnih kilometrov sveta. Kranjska ima le 9555 qkm.

Proti jugu se opira Galicija na mogočne karpatske gore. Karpati prehajajo v podgorja in potem v veliko, proti severu odprto, tedaj po zimski zelo hladno ravnino. Na drugih straneh dežele so tu in tam naravne meje reke, in sicer sta na zahodu Bela in Pšemša, severozahodno je Visla, na severu sta San in Bug, na vzhodu je Zbruč in na jugovzhodu Beli Čeremoš.

Glavni reki v deželi sta: na zapadu Visla in na vzhodu Dnjester; prva se izteka v Baltiško,

druga pa v Črno morje. Obe imata mnogo stranskih rek. V Vislo se iztekajo: Sola, Skaba, Raba, potem večkrat v sedanji vojni imenovani Dunajec s pritokoma Popradom in Belo (Biala), Visloka, ladjenosni San s pritokom Vislokom in Bug. V Dnjester pa tekó: na desni strani Strij, Šujca, Lomnica in Bistrica, na levi strani pa Gnila Lipa, Zlata Lipa, Stripa, Seret in Zbruč. Na skrajnem vzhodu je še reka Prut z goraj omenjenim Čeremošom, ki se izteka v Donavo.

Karpati se raztezajo v velikem, na sever lahko vpognjenem loku. Delimo jih na dva glavna dela. Manjši del Karpatov na zapadu, ki ima visoke in strme vrhove, se imenuje Tatri. Vzhodni, večji in z lesom obraščeni del Karpatov, ki segajo proti Bukovini, so pa Beskidi. Tatri so našemu triglavskemu pogorju podobne, strme, gole gore, dvigajoče se visoko med dolinami rek Dunajca, Poprada, Arve in Vage v širjavi 60 kilometrov. Njihovo najširje vzhodno krilo z najvišjimi vrhovi Grljanom, Dimnico in Krivanom se imenujejo Visoki Tatri. V dolinah med vrhovi so jezera. Večina Tatrov leži na Ogrskem.

(Dalje prih.)

Svetovna vojna.

Avstrija — Rusija.

Rusi so nameravali od mest Jakobenija in Kirlibabe, ki ležita v Bukovini blizu ogrske meje na Zlati Bistrici, napredovati proti Ogrski. Dne 22. t. m. so pa naši z novimi močmi napadli Ruse, jim vzeli mesto Kirlibabo in sosednje višine, ter jih zavrtili. Tudi pri Jakobeniju, ki je oddaljen osem kilometrov od Dorne Vatre, se napad Rusov ni posrečil.

Na Karpatih imajo Rusi v boju kavkaške divizije pod poveljstvom velikega kneza Mihaela.

PODLISTEK.

Iz ptičjega življenja.

(Iz češčine priredil V. Hybásek.)

6. Lastovice.

(Dalje.)

Pospešila sta korake. Radovednost ju je pri-ganjala. Koga neki srečata prvega? Ali ga bo-deta spoznala? Več je tu sedaj hišic — in kakšnih! Ali stoji še pred Kolarjevo hišo stara lipa? Kakor komarji pred dežjem, tako so v njih rojile, — se potapljale in zopet prihajale na površje — stotere, najraznovrstnejše kratke in na drobno sekljane misli.

„Že vidim našo cerkvico.“

„In lipo — in župnišče — in kaj neki je tam novega pri župnišču — tam je včasih stala šola — à à à“ — čudil se je starček, „novo so si sezidali in krasno kakor palačo . . .“

Kos za kosom se je prikazovala pred njima rojsina vas kakor v kukalu. Šla sta naglo — skoraj sta bežala — samo, da hitro objameta z očmi celo vas. Njuna bajta je bila čisto spodaj — pri potoku — v onem kraju, kjer tisti dimnik štrli proti nebu — še deset — pet korakov sta naredila in že so se pokazale črne strehe velike predilnice in tkalnice kakor hrbti ogromnih pošasti . . .

Kakor na povelje sta obstala oba. Za trenotek sta molčala.

„Niti sledu — niti kamenčka“, je zajokala žena.

„Na našem stoji“, je rekel mož in z grenkim očitkom je gledal velikansko tovarno — h kateri se je vsa vas zdela le kakor prilepljena . . .

„Tudi Košakova, Prusova in Bojtova bajta je izginila . . . Mrtva je vsa vas — nobenega človeka tu ni videti“, je opozorila starka.

Prostor sredi vasi je bil popolnoma prazen — otroci so tačas sedeli v šoli in veliki so ga-rali v tovarni.

„No, pojdiva“ — je rekel slednjič Sekolin.

Nekoliko korakov še in že ju je pozdravljalo globoko bobnenje strojev in sikanje pare.

„Prej je bilo iz koč slišati samo, kako tolčejo statve —“, „in pesmi —“ sta se menila, in z očmi v tla vprtimi sta šla žalostno mimo dolgega umazanega zidu tovarne.

„Tu je včasih stal kip sv. Janeza —“ je opozarjala žena, ko sta prekoračila mostič, pod katerim se je izgubljal potok v zidani okrogli odprtini tovarniškega zidu kakor v široko odprtih žejnih ustih.

„Moral se je umakniti“, je pripomnil mož, „najbrž jim je bil na potu.“

„Poslušaj, — pojo —“, ustavila je sedaj starka svojega moža. Iz odprtih oken šole je prihajalo petje otroških glasov kakor pomladanski dež. Gospod učitelj jih je spremljal na goslih — in včasih se je slišal tudi njegov močni bas, ko je pomagal in lovil, kadar je bila nevarnost, da zaide mladi zbor na kriva pota. Dolgo sta poslušala. Sekolin je bil dober pevec in njegova žena je znala pesmi brez števila. Kakor mak zrn

v glavici — toliko jih je imela še sedaj v svoji postarani glavi.

„No, kakšno pesem pa pojo?“ obrnil se je k njej Sekolin.

„Ne vem, Janez, ne vem; zastoj se trudim . . .“

„Ne zastopim besed.“

„Kakor da to ni češko . . .“

„Pojdiva bliže —“ in šla sta naprej prav do šole . . . Gledata proti odprtim oknom in ko tako dvigneta oči, zadene njun pogled v napis: „Schule“ — je bilo napisano z velikimi črnimi črkami na zidu te nove stavbe.

To ni mogoče — ni mogoče — „mencal si je oči Sekolin, — „da bi tu imeli nemško šolo.“

„Je že res — nemško pojo —“, je vzklila žena. V tem trenutku se jima je bližal občinski stražnik. Sekolin ga je premeril z očmi in je ugibal: „Kdo pa je to? — kdo neki je ta človek?“

„Morda žandar?“, pomagala mu je žena, opazivši svitlo čelado, ki mu je krila glavo skoraj do nosu.

„Nima puške“, je odgovoril Sekolin in na misel mu je prišlo, da je to najbrž stražnik . . . V tem trenutku je videl v duhu starega Adamovca, ki je bil nekdanje občinski sel, poljski in nočni čuvaj v Lužici — vse v eni osebi. Ta je v prejšnjih letih skrbel za red v občini. In vnovič se je zagledal v pegasto lice z rdečimi brki, ki so bili krog nosa zavihani navzgor. „Ne, — ta ni Adamovec, prav nič mu ni podoben —“, je rekel sam pri sebi in začudeno je poslušal nemško vpitje, s katerim je stražnik oba stara človeka

Zaradi velikih sneženih zapadov in pritiska naših so se morali Rusi precej umakniti.

Dne 26. t. m. so naši vzeli užoški prelaz, katerega so bili Rusi novega leta dan zasedli in dobro utrdili. V dolinah Latorče in Nagy-Aga so bili pa 26. t. m. še boji z Rusi.

V Karpatih so naši vjeli zadnje dni skupaj 1050 Rusov.

Ob Nidi in Dunajcu so bili zadnje dni prav čvrsti artiljerijski boji. Dobre uspehe je imela naša težka artiljerija zahodno od Tarnova. Pri neki skupini na Nidi so topovi bobneli celo noč in najhujše nabijali, ko se je dan zaznal.

Pogumne letalce, ki so nosili pošto iz Premišja, so Rusi pri nekem napadu končali. Iz trdnjave sedaj pošiljajo male zrakoplove, z zavitki in pismi, a brez ljudij v njih. Ta pošta se bo težko obnesla, ker listi lahko pridejo sovražnikom v pest. Dne 13. t. m. se je pa častnik Stanger podal na zrakoplovu iz Krakova v Premišel in se je dne 18. t. m. vkljub temu, da so ga Rusi obstreljevali in da je imel prestati v višavah hud mraz in velik snežni vihar, srečno vrnil v Krakov.

Avstrijci so v Galiciji napravili močen napad na Ruse pri Jasliski, v Bukovini pa pri Valeputni. Oba napada sta imela uspeh.

Avstrija — Črna Gora.

Na Lovčenu leži velik sneg in vlada hud mraz. Na meji Črne Gore je neka naša mafa četa napravila napad in Črnogorci, katerih je bilo mnogo več, so se umaknili. Zadnje dni so naši po dolgem presledku zopet obstreljevali Lovčen in Črnogorci so odgovarjali.

Nemčija — Rusija.

Na Poljskem je grozna beda. Sela so požgana. Izstradani kmetje beže proti Varšavi. Med Varšavo in Ravko je 20.000 begunov.

Švedska vlada vkljub zahtevam ne dovoljuje vojnega materiala prevažati iz Angleške na Rusko.

Pri Sohačevu so bili Rusi premagani in so izgubili svoje najboljše čete. Nemci so na severno Poljsko poslali veliko konjenice. Dne 21. t. m. je bil boj severno zahodno od Plocka.

Dne 22. t. m. so bili Rusi vrženi nazaj pri Blinnu in Gojsku in pri Ravi; na Suhi so Nemci napredovali.

Nemci in Rusi se posebno silovito napadajo v oklopnih avtomobilih, katere obojni spuščajo med nasprotno vojsko. Voditelji teh vozov kažejo velik pogum in močija je grozna.

Levo nemško krilo je prišlo nekoliko v nevarnost, ker so Rusi z močnimi četami prodrli severno od Visle do Vloclaveka. — Pri Gumbinnen so Nemci napredovanje Rusov ustavili.

„pozdravljal“. Zastopila sta samo eno besedo, „Marsch“, in ponižno, kakor stepena sta šla, kamor jima je kazal debeli, umazani njegov prst.

„Lepo naju sprejemajo!“ potožila je žena.

„Kam pa naju pelje?“ — vprašal je mož samega sebe. Siražnik ju je pripeljal k županu.

„Ponižno prosim — rad bi vedel, kaj sva slabega —“ je začel takoj med vrati užaljeni Sekolin.

„Nichts bömisch!“ zarjul je glas, da so šipe v oknih šklepetale, in prekinil je starcu komaj pričeti stavek . . .

Niso se sporazumeli in dogovorili . . .

Morali so poklicati tolmača. Iz ubožne hiše je pripeljal stražnik sključenega starčka . . .

„Ali si ti? Koren?“ — spoznal ga je Sekolin.

„Sem, sem Koren — stari berač Koren —“ je z votlim glasom pritrjeval revež . . . a govoril je češko — pravilno — dobro. Spominjal se je Sekolinovih in spoznal ju je. V grozni nemščini je pripovedoval županu, kdo sta ta dva stara človeča in zakaj sta prišla v Lužico — in potem je šel z njima iz občinske pisarne na vas. — „Je naz tu več — ubijali smo se po svetu in s pogonom so nas pripeljali potem v občino“ — je pripovedoval po potu. „Vse je tu drugače — vse novo in slabše — prodali smo se za par grošev — kupil nas je ta Nemec vse, kakor vas takrat. Tudi stari grof mu je prodal posestvo in grad — vse je njegovo, vse hiše in ti ljudje v njih —.“

„Tudi Prusa ni več tukaj,“ začudil se je Sekolin.

Bojna črta med Nemci in Rusi je sedaj: Prazniš, Kanopka, Radzanovo, Bježun, Serpec, Gojsk, Blinno, Lipno.

Nemčija v bojih na zapadu.

Nemški letalci so šli v večjem številu 12. januarja čez Dünkirchen, vrgli so 80 bomb in ubili 20 ljudij.

Nemci so začeli delati priprave za obleganje Verduna.

Boji so bili dne 22. t. m. med Soucrinom in Perthesom. Francozi so se morali umakniti v svoje jarke. V Argonih so Nemci vjeli 245 Francozov in jim vzeli štiri strojne puške. Nekaj močnih francoskih napadov je bilo odbitih tudi na drugih krajih.

Francozi so bili vrženi iz svojih postojank pri La Creute in Craonne, tudi pri St. Mihielu so izgubili eno opirališče. V Vogezih je velik sneg. — Glavnega plačilnega mojstra francoske armade in njegovo ljubico je dalo vojaško poveljstvo zapreti.

Dne 25. t. m. so Francozi obstreljevali s topovi Middelkerle in kopališče Westende. Več prebivalcev je bilo ubitih in ranjenih, med njimi župan v Middelkerle.

Med Nemčijo in Angleško se je začela vojna pod vodo. Nemški podmorski čolni napadajo angleške trgovske parnike in jih potapljujejo. Tako se je zgodilo z angleškim parnikom „Durward“, katerega so Nemci ustavili, mornarje vjeli in parnik potopili s torpedi. Drugo poročilo pa pravi, da so Nemci vrgli par bomb v prostor za stroje in pognali ladjo v zrak.

Bitka na morju.

Dne 24. januarja je šlo nemško brodovje, obstoječe iz štirih oklopnih križaric, štirih malih križaric in več torpedovk proti Angleški. V Severnem morju jim je pa nasproti prišlo angleško brodovje in nastal je boj. Nemška oklopna križarica „Blücher“, ki je bila 161 m dolga in široka 24 1/2 m in je imela 36 topov in 888 mož, se je potopila. Angleži so rešili 130 potapljujočih se Nemcev in kapitana, drugi so utonili. Angleške ladje, ki so bile močnejše, so preganjale nemške. Ko so prišle blizu min, so se vrnile. Poškodovani sta bili dve angleški ladji, a neznan, in izgubili so Angleži 23 mrtvih in 29 ranjenih mož. To je bilo blizu Helgolanda. Angleške kroglice so nemško ladjo grozovito zdelale. Na njenem krovu se je razletela 34 centimetrska granata.

Rusija — Turčija.

Rusi so na Kavkazu na dolgi črti napravili napad na Turke. Turki so pa dobili toliko pomoči, da so bili Rusi prisiljeni napade na celi črti ustaviti.

„Že dolgo ne — šel je za vama v Ameriko.“

„In Bojt —?“

„Je na Hrvaškem.“

„Košak?“

„Preselil se je na Tirolsko!“

„In stari Luka?“

„Ta je že zdavnaj mrtev, niti doma ni umrl — delal je pri železnici, so ga povozili.“

„Kaj pa župnik?“

„Sedaj je tu mlad — drug — v naši cerkvi odmeva Vater unser in tuje petje.“

Šli so skozi vas in se ustavili še-le na drugem njenem koncu pod Kolarjevo lipo . . . Umolknilo so in se zamislili . . . Čez trenotek nehote povzdignejo glave . . . Slišali so gori ptičje glasove tako ginljivo, tako bolešno — kakor se glasi le obupen jok in brezmejna bolečina . . .

Zagledali so dve lastovki, ki sta v krogu obletavali svoje gnezdo pod streho Kolarjeve bajte, gnezdo, iz katerega je gledalo kurje perje in se oglašalo vpitje vrabcev — grobo — izizvalno vpitje . . .

Sekolin je dolgo gledal gori in poslušal jok lastovic. „Kako torej, mati,“ — „ali se vrneva zopet, — kaj praviš?“

„Najbolje bo,“ je odgovorila starka in začela jokati . . .

Žalostni glasovi ptičev so odmevali dva — tri dni v Kolarjevi lipi — potem sta se pa nadomoma dvignili dve lastovki — zakrožili v zraku nad Lužico kakor za slovo in izgini! sta v modrikasti daljavi . . .

(Konec.)

Na drugem kraju so Turki napadli Ruse, pa so bili primorani umakniti se.

Šukri paša, slavni branitelj Odrina, ni prišel težko ranjen v rusko vjetništvo, kakor so poročali časniki po poročilih iz Petrograda, ampak je prevzel, kakor trdijo vesti iz Berolina, vrhovno poveljstvo nad kavkaško turško armado. Rusi pa zdaj trdijo, da je bil v Kavkazu vjet sultanov osebni adjutant.

Pri Sinopu je neka ruska križarica potopila veliki turški transportni parnik „Morfes“.

Avstrija in Italija.

Italijanski poslanik na Dunaju, vojvoda Avarna, je imel pri zunanjem ministru Burianu triurno posvetovanje. Burian je potem odšel na Nemško.

Italija na razpotju.

Proti Salandri je pričel hud boj že iz prejšnjih let znani Giolili, ki bi rad postal ministrski predsednik. On ni prijatelj Avstrije. Dne 18. februvarja se snide italijanska zbornica in takrat se bo videlo, na čegavi strani je večina. Zaveznici namigujejo, da bi Italija sedaj lahko dobila Korziko, Malto in Tunis. Kako kaj mika Italijane ponudba teh daril, se bo kmalu pokazalo. Salandra je rekel poslancem, ki so se prišli k njemu pritoževati zaradi potresnih podpor: „Ministrski oklopni avtomobil se lahko prevrže, a potem je prelivanje krvi neizogibno“. — Kako resno se Italija pravi za „nevtralnost“, kaže kraljev dekret, s katerim se je nakazalo 16 1/2 milijona lir za vojaške zrakoplove.

Stranke v Italiji.

V Italiji je stranka nacionalistov, ki je odločno za vojno. Tej stranki pripada mnogo izobražencev. Njen vodja je Enrico Corradini. Ta stranka ljubi Francoze in sovraži Avstrijo, ker misli le na „neodrešene brate“. Druga je stranka revolucionistov. Njen načelnik je Benito Mussolini. On je za vojno, ker se nadeja, da bo po vojni prišla revolucija, ki bo odpravila monarhijo. Potem so prijatelji Francozov in deloma za vojno reformisti in radikalci, četudi se boje vojnih stroškov. Zato se ogrevajo za nevtralnost. Nadalje so republikanci, ki ne mislijo samo na republiko, marveč tudi na Trst in Trentin. Odločno proti vojni so pa socijalisti, ki ljubijo le boj za želodec in se jim vse drugo zdi potrata močij. Narodni liberalci se sicer ogrevajo za Trst in Trentin, a so zdaj proti vojni, ker upajo, da bo nevtralnost dovolj prinesla. Katoličani so večinoma prijatelji trozveze in poslušajo glas sv. Očeta, so tedaj proti vojni.

Bolgarija.

Bolgari so vnovič zahtevali od Srbov opravičenja zaradi postopanja v Macedoniji. Ker Srbi niso ugodno odgovorili, Bolgari postajajo ogorčeni. Pobegnilo je že 32000 Macedoncev, Bolgarov in Turkov iz Nove Srbije v Bolgarijo, ker so jih Srbi silili, da bi šli na vojsko. Bivši bolgarski minister Genadijev, ki potuje po Evropi, je v Rimu obetal, da Bolgarija ostane na strani Avstrije in Nemčije.

Romunija.

Romunija se je baje odločila, da bo naredila meseca februvarja napad na Sedmograško. Govorilo se je, da bodeta Romunija in Bolgarija pristopili k trojnemu sporazumu in da se boje napravila balkanska zveza pod vodstvom Italije. Kmalu je pa Genadijev, ki je bil poslan iz Sofije v Rim na posvetovanje, govoričenje o balkanski zvezi sam ovrgel. Romunija baje tudi ni posebno dobro preskrbljena z vojnim materialom. 22.000 granat so dobili nerabnih in 5.000.000 iz francoskih tovarn naročenih patron še ni došlo. Bolj sumljivo pa je poročilo z dne 26. t. m., ki pravi, da je Romunija nakupila v Švici za 24 železniških voz sanitetnega blaga, katerega pa ni dala prepeljati čez Avstrijo, ampak čez Italijo. Romunija je naznanila Bolgariji, da se ne obožuje proti nji. Na Angleškem bo dobila Romunija veliko posojilo.

Portugalska.

Na Portugalskem je v vojski več monarhistov, kakor se je dosedaj mislilo. Vlada ukazuje vojake zapirati, pa vse nič ne pomaga. Prišlo je že do bojev z vladnimi četami in monarhisti. Mnogo vojakov je ušlo čez mejo na Špansko. Dne 27. t. m. je general Castro po zma-

goviti revoluciji kot diktator pritegnil na se vso moč. Zaprti so 64 častnikov, ki so po mišljenju večinoma republikanci. Nato so pa drugi častniki se potegnili z vjete.

Perzija.

Perzijski rodovi so napadli mesto Kasvin, katero so imeli zasedeno Rusi. Kasvin leži blizu Kaspiškega morja.

Egipt.

Angleži Senusov niso mogli pregovoriti, da bi bili ostali nevtralni. Senusi so prekoračili egiptovsko mejo.

Amerika.

Nemci se pritožujejo, da Amerika podpira Angleško in Francosko in ji zalaga s strelivom. Amerikanske granate so baje prav izvrstne. Od francoskih granat se jih 60% ni vžgalo, ameriškanskih pa le 10% ne.

Potres v Italiji.

Strašni potres v Italiji je napravil grozne posledice. Mrtvih je 44 000 ljudi.

Baron Burian je bil sprejet od cesarja v avdijenci in je potem odpotoval v nemški glavni stan na posvet.

Italijanski konzul zaprt. Nemci so v Litihu zaprti italijanskega konzula, ker se ni brigal za ukaze nemške vojne uprave. Obsojen je bil na dva meseca težke ječe, ker ni svojih pisem dal potrditi guvernerju.

V Bruslju je glavni guverner ukazal odstraniti Ferrerjev spomenik, ker je bil ponoči onesnažen in so se velike množice pred njim zbirale.

Vrnitev beguncev. Avstrijsko zunanje ministrstvo je po ameriškem poslaniku pri ruski vladi v Petrogradu, oziroma v Lvovu, posredovalo, da se bodo mogli na svoja posestva v vzhodno Galicijo vrniti vsi posestniki, ki bodo to želeli.

V Rogovu na Ruskem je v gradu bolnišnica, v kateri se zdravijo vjeti avstrijski častniki. Zanimivo je to, da je voditeljica te bolnišnice neka gospa doktorica in da so naši vojaki z njenim vodstvom prav zadovoljni, ker dobivajo dobro postrežbo in zdravniško pomoč.

Ruski podmorski čolni so se pojavili v Vzhodnem morju blizu otoka Rujane. Paroplovna zveza je prekinjena.

V Parizu je vlada prepovedala izhajati ruskemu socialno-demokratskemu listu „Golos“.

Petrolej. V Mehiki je vlada prepovedala izvažati petrolej.

Za Poljake, ki so po vojni mnogo trpeli, je postal papež krakovskemu škofu knezu Sapiehi 10.000 lir in kardinalski kolegij je dodal 3000 lir.

Tsingtau. Ruska vlada je dovolila Japonski, da za stalno zasede Tsingtau.

Buri so zopet dobili duška in so ponovili upor.

Koliko izgub je v avstrijski vojski. Do srede meseca novembra je bilo v avstro-ogrski armadi med častniki 8980 ranjenih, 2263 ubitih in 628 vjetih. Vojakov je pa bilo 231.160 ranjenih, 40.827 ubitih in 9502 vjetih. Všteti so tudi tisti, ki so bili oddani v bolnice zaradi bolezni.

Dva vlaka trčila. Na videnski železniški postaji na Laškem sta trčila dva vlaka. Razbilo se je več voz z živili in škode je 200.000 lir.

Izvoz žita iz Amerike. Zadnji december se je izvozilo iz Amerike žita za 11 milijonov funtov šterlingov, l. 1913. pa v istem mesecu samo za 2 milijona. Francoska sama je kupila v zadnjem decembru pšenice za 5 milijonov funtov šterlingov, to je za 120 milijonov kron.

V Krakovu je bilo zadnji čas nad 700 ljudi obsojenih, ker so preveč podraževali živila.

Na Moravskem je uvedena cenzura za vsa pisma, tudi za priporočena pisma.

Bogoslovci v vojni službi. Na Bavarskem je vseh bogoslovcev 916, od teh jih je 468 v vojni sanitetni službi.

Cena moke na Hrvaškem. Hrvaška deželna vlada je določila najvišje cene moki. Stane sedaj 100 kg št. 0 K 67, moka za kuhanje K 56.88, koruzna moka K 31.90.

Profesor Zdziechowski iz Krakova, Poljak, je šel v Moskvo na posvet z ruskimi politikami.

Nalezljive bolezni razsajajo v taborih, kjer so ruski vjetniki. Zdravstveno oskrbo v teh taborih ima vojna uprava in ne politično oblastvo.

Strogo rusko. V kijevskem vojaškem okraju se je zagrozilo, da bo plačal 3000 rubljev globe ali pa bode tri mesece zaprt, kdor se bo javno posluževal nemškega, madjarskega ali pa turškega jezika.

Anglija na lovu. Angleška je doslej po raznih pristaniščih vjela 284 nemških trgovskih ladij.

Pismo s Karpatov.

Pisal nam je neki naš fant s Karpatov to-le: Tu v Karpatih smo dannadan v boju. Posebno hude boje smo imeli včeraj in danes. Toda so vražnika smo le odgnali v beg. Naj vam nekoliko natančneje opišem boj, ki smo ga imeli dne 17. decembra. Bili smo na planinah, ko smo dobili povelje, da moramo biti pripravljeni. Topničarji z dvema topovoma in nekoliko pehote smo dobili nalogo, da naj gremo na neko višino nekoliko podražiti sovražnika. Odšli smo ob petih zjutraj na planine in smo se vedno tako skrivali, da nas sovražnik ni mogel zapaziti. Posrečilo se nam je, da smo prišli popolnoma neopaženi na vrh, pod katerim je ležalo mestece, koder so taborili sovražniki. Imeli smo na sovražnika krasen pogled. Opazili smo štiri njegove topove, dvanaest voz provijanta in druge stvari. Rusi, ki niso nič hudega slutili, so bili ravno pri kosilu. Kar počni naš prvi top. To vam je bila zmešnjava v vrstah sovražnikov, vse je bežalo navskriž! Eni so hiteli vprezat vozove za živež, drugi topove, a niso jih mogli odpeljati, ker smo preveč pridno streljali. Razbili smo jim skoraj vse vozove in pobili veliko konj. Pri tem pa nismo gledali, če smo sami dobro zavarovani. Kar počni salva na naši levi strani, potem druga, tretja. Aha, to so bonboni! Bili so nam Rusi že tako blizu, da smo morali začeti streljati s kartečami. Pa vse ni nič pomagalo. Pustiti smo morali topova in prijeti za karabinerje ter streljati in sekati. A premoč je premoč. Morali smo se umakniti. Kaj pa topova? Bili so pri njih že Rusi. „Nič ne de“, je rekel naš nadporočnik, „topova moramo dobiti nazaj, naj velja, kar hoče.“ In res smo se vrgli z vso silo na sovražnika ter ga pognali po strmih hribu nazdol. Tako smo dobili topova nazaj. Imeli smo topničarji tri ranjence, pehota pa pet mrtvih in petnajst do dvajset ranjencev. Pri pehoti je bila ogrska in rusinska deželna bramba, ki pa ni taka, kakor smo Kranjci. Vjeli smo nekaj Rusov, ter jih seveda odpeljali s seboj. Drugi dan smo se vrnili zopet na planino. Naredili smo potem še več takih izletov in vznemirjali sovražnika, kjer smo le mogli, posebno z našimi gorskimi topovi.

NOVIČAR.

Na izbor so pozvani z belimi lepaki črnovojni zavezanci, rojeni v letih 1891, 1895 in 1896, ter oni, rojeni v letih 1878—1881, ki so še-le po 33. letu starosti dobili avstrijsko državljanstvo. Prebiranja se bodo vršila od 10. februarja do 3. aprila 1915. Kraj, dan in ura prebiranja se razglase s posebno objavo. Vsaj do konca januarja se morajo vsi omenjeni črnovojni zavezanci zglasiti pri županstvu.

Hudičevo delo. Po Ljubljani so se razširjali neki pisani listi s podpisom ljubljanskega škofa. Hudobnež, ki je ta list spisal in dal pomnožiti, si je izmislil cel koš lažij in krivih naukov ter jih je podtaknil škofu. Vrše se preiskave. Če kdo ta podli pamflet razširja, naj se naznani. Najboljšemu možu dežele izražajo katoličani sožalje. Nekaj ljudi se pa veseli pamfleta, kar dokazuje, da strašna vojna še ni vseh pobojšala.

Hindenburg na Koroškem. Koroški Nemci nameravajo postaviti Hindenburgu spomenik na Dobraču.

Konzul baron Hein v vjetništvu. Sin bivšega koroškega deželnega predsednika Heina je bil za avstrijskega konzula v Kijevu na Ruskem. Ko se je vojna pričela, so ga Rusi, ker je rezervni častnik, prijeli in odpeljali v vjetništvo.

Moke primanjkuje. Na Gorenjskem po prodajalnicah manjka moke.

Zaloga moke v Budimpešti znaša pol milijona meterskih

stotov. Koliko je še žita pri trgovcih po Ogrskem, ni znano. Kmetje na Kranjskem imajo malo prodati. Delavno ljudstvo pričakuje, da se bodo kmalu pri vladi oglasili naši poslanci.

Papirnatate podplate izdelujejo za vojake otroci in ljudskih solah. Ti podplati so tako narejeni, da se sešijejo štirje papirji, stari časopisi, brez vozlov. Nogavice se pa delajo iz takozvanega Billrothovega papirja.

V Železnikih je umrl dne 23. januarja bivši fužinar Leopold Globočnik in je bil 24. t. m. ondi slovesno pokopan.

Ranjenci 17. pešpolka: Anton Hribar iz Tuhinja, Pavel Kalan iz Škofje-Loke, Alojzij Kalinšek in Janez Viharnik iz Predoselj, Alojzij Korbar in Pavel Kosec in Anton Košmerl iz Mengša, Franc Kotar iz Moravč, Anton Maček iz Polja, Pavel Majdič iz Jarš, Valentin Medja in Franc Ravnik z Bohinjske Bistrice, Janez Oblak in Štefan Uršič s Trate, Jožef Petje iz Moravč, Andrej Rant, Janez Schmidt in Janez Ribtarišič iz Selc, Valentin Rožanec, Mihael Štrukelj in Štefan Schlosser iz Št. Vida, Anton Rožnik iz Medvod, Janez Špenko iz Vodice, Janez Srna iz Gorij, Jožef Štefe od Sv. Ane, Franc Štibelj iz Stare Loke, Franc Štrukelj iz Šiške, Janez Sušnik iz Gozda, Janez Vrhovnik iz Mavčič in Franc Zvegelj z Jesenic.

Ranjen je bil na severnem bojišču nadporočnik Moric Sotscnig, ki je bil rojen v Kranju. — Med mrtvimi se pa naševa Anton Vodnik, ki je bil dozna nekje pri Kranju.

V ruskem vjetništvu se nahajajo: Franc Ambrožič iz Gorij pri Bledu; dr. Janko Vidic, doma iz Ljubnega, je pisal iz Rusije; Franc Bogatelj iz Šturij; Janez Erbežnik in Anton Pintar s Koroške Bele; Anton Bohinec s Trate pri Loku; Franc Dobre iz Selc; Martin Pirnat s Trojan; Janez Zorman od Kamnika; Franc Breskar iz Ljubljane; Jožef Drešar in Vodice; Jožef Gregorec iz Preddvora; Jakob Jenšterle iz Sorice; Jernej Kepec iz Trzina; Ignacij Kermavner in Franc Pleško z Brezovice; Janez Kokelj iz kranjskega okraja; Janez Kos in Janez Repnik iz Moravč; Štefan Košir z Bukovice; Janez Lipovec in Vinko Poklukar iz Gorij; Franc Oražem iz Loke pri pri Kamniku; Mihael Smolej iz kranjske Gore in Janez Učkar iz Spitaliča; Franc Bohinc iz Zaloga pri Cerkljah in Janez Zorman iz Lahovč. Med vjetniki je ondi tudi dr. Rok Jesenko.

Po več sinov imajo v vojski: Matija Sajovic iz Orehovelj pri Kranju ima v vojski šest sinov. Najstarejši je prišel v rusko vjetništvo, najmlajši, sedmi sin, je pa tudi spoznan sposobnim za vojake, a je duhovni in še ni bil vpoklican. — Štiri sinove v vojski ima Franc Podgoršek na Skaručini. — Vse pa prekosil neki Buczek v Gleiwitzu na Nemškem, ki je poslal na vojno enajst sinov, od katerih jih je šest že padlo. — Frančiška Weber na Zalem Logu ima v vojski pet sinov, Gašper Markelj v Martinvrhu štiri sinove.

Obrtna zadruga v Kranju priredi v četrtek, dne 11. februarja t. l. ob 8 uri zjutraj v zadrugi pisarni preizkušnje obrtnih vajencev in vajenk. Vajenci in vajenke, ki so učno dobo dopolnili, naj vložijo pismene prošnje najkasneje do 5. februarja t. l. na obrtno zadrugo v Kranju. Ravnotako priglase naj se k preizkušnji vajenci, rojeni v letih 1896 in 1895, katere bode načelnništvo po možnosti oprostilo. Oprostitina znaša 6 kron. — Kranj, dne 28. januarja 1915.

Najsrditejši sovražnik obeh vojskujočih se strank na Poljskem in na Srbskem so brezdvoma — uši. Zaradi uši ne marajo vojaki tople kožuhovine proti mrazu, ker se v nji preveč rede uši. Vojaki so vsi razpraskani in v krastah, ki vsled praskanja nastanejo po životu, se še bolj vgnezdijo uši. Kamor se vojak vleže, povsod se ga primejo nove uši, ki so jih tam pustili pred njim bivajoči vojaki. Ono malo krvi, kar jo vojak dobi iz pičle hrane, mora deliti z ušmi, ki so se že silno odebelile v petih mesecih vojske. V rusko-japonski vojski so iz debelosti uši ruski vojaki skleпали, da mora v kratkem nastati mir, sicer jih snedo uši, ki so temne barve z rdečim hrbtom in repkom, in ki se obrede do debelosti pšeničnega zrna. Ubrani se jih vojak v vojski nikakor ni mogoče; celo višji častniki jih imajo. Tako n. pr. je pred kratkim hčerka neke saške princezinje dami od rdečega križa na vprašanje, kje je nje oče, odgovorila, da je oče (knez) v vojski, kjer strelja Ruse in ima uši.

Halo! Kdo želi zadeti glavni dobiček? Ta naj nemudoma naroči izborno turško srečko na ugodno mesečno odplačevanje in v srečnem slučaju zaniore postati v kratkem bogataš s 400.000 franki! Turške srečke igrajo šestkrat v letu in mora vsaka srečka zadeti! Izdana kupnina tedaj nikakor ni izgubljena, ker se celo v najneugodnejšem slučaju skoro docela povrne. Prihodno žrebanje se vrši že dne 1. febr. Najcenejša in najbogatejša loterija! Pojasnila daje in naročila sprejema: Srečkovno zastopstvo 19, Ljubljana. — Sprejemajo se tudi naročila na najsrečnejše številke razredne loterije!

Razglas. C. kr. železniško ministrstvo je do nadaljnjega dovolilo, da se sme premog, ki ga zasebniki brezplačno prepuste obče koristnim prehranjevalnim zavodom, zavetiščem beguncev iz Galicije in Bukovine ali za drugačne vojne oskrbovalne svrhe, po progah c. kr. avstrijskih držav in od države obratovanih zasebnih železnicah kot vozno blago voznine prosto prevazati. Ta ugodnost se lahko pod naslednjimi pogoji že od odajne postaje uporablja: 1. Navedbi vsebine v voznih listih mora že pri oddaji biti dodan pristavek „Darilo za vojne oskrbovalne namene“. 2. Pošiljatve se morajo odati s predkazanimi pristojbinami (voznino plača prejemnik). 3. Predplačila in povzeta se pošiljatkam ne smejo naložiti. 4. Pred oddajo voznega lista in izročitvijo blaga v prejemni postaji mora prejemnik predložiti železnici potrdilo pristojne politične okrajne oblasti ali pristojnega županstva o brezplačni namembi pošiljatve obče koristnim vojnim oskrbovalnim svrhám in mora vrhutega pri prejemni postaji dokazati brezplačno namembo s kakim tozadevnim dopisom darovalca ali na drug način. Ako se pogoji pod 1. do 3. niso izpolnili, zamore se to ugodnost doseči v povračevalnem potu tako, da vloži prejemnik prošnjo za povračilo voznine na privitku pod t. 4. predpisanih potrdil in dokazil tekom 3 mesecev po prejemu pošiljatve pri ravnatelstvu, ki je predpostavljeno prejemni postaji. — C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 20. januarja 1915.

Vojaški duhovniki.

Med junaki, ki žrtvujejo kri in življenje za domovino, beremo tudi imena vojaških duhovnikov. Kakor vsi stanoviti, tako tudi duhovski stan zastopa naše najvišje interese na bojnem polju. Pogumno in požrtvovalno, kakor pričajo odlikovanja z vojaškim duhovniškim zaslužnim križcem in nepristranske pohvale v časnikih, nastopajo tudi duhovniki v vojski in vrše svoj poklic.

V avstrijski armadi so služili duhovniki od nje prvih začetkov. Ko se je vojska trdneje organizirala, z novim službenikom, je dobil vsak polk svojega duhovnika. Ta opravlja vse duhovniške posle pri svojem polku, kakor krste vojaških otrok, poroke in pogrebe vojaških oseb. Njih stopnja (sarža) se je pogosto menjavala, ravnotako tudi plača. Nactavljal jih je in jim poveljeval polkovnik, le v strogo duhovniških zadevah so bili podrejeni višjemu vojaškemu duhovniku. Danes tvorijo v Avstriji vojaški duhovniki posebno vrsto vojaških oseb, podobno kakor vojaški sodniki, zdravniki in računovodje ter drugi uradniki, in sicer imajo po časti prednost pred vojaškimi osebami enake sarže, izvzemši aktivne častnike. Najvišji vojaški duhovnik je apostolski vojni vikar (zdaj škof dr. Emerih Bielek), ki je v petem činovnem razredu (kakor generalmajor). Njemu podrejene sarže vojaških duhovnikov so: vojni konzistorijalni ravnatelj (v VI. čin. razr.), vojni superior (pri armadi v vojski), prvi konzistorijalni tajnik, vojaški župnik, grško-katoliški vojaški nadduhovnik, grško-pravoslavni vojaški nadduhovnik, evangeljski vojaški starosta, (vsi v VIII. čin. razr.); drugi vojni konzistorijalni tajnik, vojaški kurat 1. razreda, voj. kurat 2. razr., vojaški kaplan 1., voj. kaplan 2. razr., voj. duhovnik (protestantovski) 1. r. in 2. r., duhovski profesor 1. in 2., vojni rabinec (judovski duhovnik v vojski) in imam (mohamedanski duhovnik pri bosensko herc. četah) — vsi v IX. čin. razredu, kakor stotniki. Pri Grkih nosijo voj. duhovniki celo saržo polkovnika in se ločijo v uniformi od tega po majhnem križcu vrh čepice.

V mirnem času so pridelnjeni voj. duhovniki le posameznim večjim vojaškim garnizijam (kraju, kjer bivajo stalno vojaške čete) in bolnišnicam, v vojski ima pa vsak polk svojega voj. duhovnika, ki je dodeljen polkovnemu štabu, kakor n. pr. vojaški zdravnik. Razen tega je nameščenih mnogo duhovnikov pri sanitetnih kolonah in v rezervnih bolnicah. V sedanji vojni je na naši strani v vojaški službi okoli 1200 duhovnikov. Ker je število aktivnih voj. duhovnikov zelo pičlo,

kličejo v vojno službo potrebno število rezervnih in evidenčnih vojaških duhovnikov. V evidenci se nahajajo vsi tisti duhovniki, ki so bili kdaj pri vojaškem naboru potrjeni, ne glede na to, če so kdaj aktivno služili pri vojaki, ali ne. Tako se zgodi, da kličejo v vojsko duhovnike, ki niso bili nikoli pri vojaki, druge, bivše vojake, pa pustijo doma. Sorazmerno največ voj. duhovnikov je Slovanov, zlasti Slovencev, ker so ti največ jezikov zmožni, kar je pri mnogojezičnosti naše armade najvažnejše. Medtem ko se Nemec zadovolji s svojo nemščino in Čeh s svojo češčino, Slovenec poleg slovenščine in nemščine precej dobro ume hrvaško in srbsko, za silo pa tudi vse druge slovanske jezike in laščino.

Prav je, da naš vladar upošteva versko potrebo armade in ne pusti umirati na bojnem polju ter trpeti v bolnišnicah branilcev domovine brez verske tolažbe in dušne pomoči, kar se godi po krivdi brezbožne vlade v Franciji.

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 27. jan. Pri Soissonu so imeli Francozi 12.000 izgub, toliko je bilo mrtvih, ranjenih in vjetih.

Budimpešta, 27. jan. Pri Dorni Vatri je naša straža ustrelila enega ruskega generala in tri častnike, ki so se peljali v avtomobilu.

Berlin, 27. jan. Nemška vlada je zaplenila vse žito v državi in ga bo sama delila med ljudi.

Rim, 27. jan. Italijanska križarica „Coatit“ se je težko poškodovana vrnila iz Jadranskega morja.

Dunaj, 28. jan. Odstopil bo državni finančni minister Bilinski. Govori se, da utegne njegov naslednik postati dr. Šušteršič, ali pa dr. Baernreither, ali pa Mladoček Fiedler.

Dunaj, 28. jan. Rusi so bili včeraj pregnani tudi iz doline Nagy-Ag na Ogrskem. Vzeli so naši tudi Toronyo in so prišli do Viškova. Na višinah pri Vezerzallasu in Volovcu so Rusi z novimi silami hoteli dobiti izgubljene postojanke, pa so bili odbiti in so izgubili 700 vjetnikov in 5 strojnih pušk.

Budimpešta, 28. jan. Iz Csontosa so Rusi zbežali v neredu in so ondi popustili topove, tren in municijo.

Dunaj, 28. jan. V Lisaboni je zmagala revolucija. — Dve ruski ladji, ki sta peljali vojake, sta zamrzili v Lednem morju. — General Danilov je postal ravnatelj ruske vojske.

Berlin, 28. jan. Na več krajih v Zgornji Alzaciji so bili francoski napadi odbiti. — Pri Gumbinen in pri Bježunu sobili tudi odbiti Rusi.

Petrograd, 28. jan. Italija je zasedla Valono s sporazumljenjem Avstrije in Nemčije.

Petrograd, 28. jan. Rusija je vpoklicala letnik 1915, ki šteje 580 tisoč mož.

Darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva „Rdeči križ“ v Kranju. (Dalje.)

Nabiralna pola občine in župnije Mavčiče. Jama: Fr. Oblak 10 K, Janez Jenko, Praše, 4 K, Mavčiče: J. Draksler 2 K, Katar Draksler 2 K, Franca Draksler 2 K, M. Draksler 2 K, Marija Kalan 2 K, Janez Zavrl 2 K, Franc Zevnik 5 K, Katarina Marinko 2 K, Franč. Vrhovnik 30 v, M. Vrhovnik 30 v, Margareta Zevnik 20 v, F. Zevnik 20 v, Hel. Zevnik 20 v, Marija Polanc 2 K, Marjana Zevnik 1 K, H. Rajžar 2 K, Marjana Rajžar 2 K, Marija Draksler 1 K, Iv. Jerala 1 K, Marjana Jerala 1 K, Frančiška Jerala 2 K, M. Draksler 40 v, Franc Jerala 1 K, Ivana Jenkole 20 v, Frančiška Jeraj 20 v, Marija Vetrnik 30 v, Jan. Draksler 1 K, M. Draksler 40 v, Marija Draksler 10 v, Ivana Draksler 20 v, Marjana Zevnik 50 v, Marija Kovač 60 v, Franc Rozman 50 v, Franc Jenko 90 v, Janez Zevnik 20 v, Marija Zevnik 20 v, Mar. Zevnik 50 v, Ivana Zevnik 20 v, Marjana Bizjak 20 v, Iv. Jeraj 20 v, Franca Zevnik 20 v, Jožef Zevnik 1 K, Helena Belec 20 v, Marjana Bizjak 60 v, Ivana Zevnik 1 K, Marija Zavrl 1 K. Jama: Neža Vidic 1 K, Johana Vidic 1 K, Mar. Ješe 80 v, Frančiška Jenko 1 K, Jožef, Janez in Peter Ješe 30 v, Jakob Kalan 2 K, Ivana Kalan 40 v, Marjana Novak 1 K, Ana Rozman 20 v, Marija Zlate 60 v, P. Novak 60 v, Marjana Novak 60 v, Anica Kalan 1 K, Marija Hvastl 1 K, Janez Novak 2 K, Janez Ovčjak 1 K, Uršula Ovčjak 1 K, Frančiška Jenko 1 K, Johana Jenko 1 K, Franca Jenko 1 K, Marjana Knific 20 v, Marjana Knific 50 v, Marjana Ovčjak

20 v, Helena Novak 1 K, Frančiška Aljaž 60 v, M. Oblak 1 K, Johana Jenko 60 v, Neža Jenko 1 K, Jenko: Frančiška 40 v, Marjana 40 v, Janez 60 v, Valentin 2 K, Jera Zlate 1 K, Marija Ješe 1 K, Frančiška Novak 1 K, F. Novak 60 v, Anton, Franc Novak 2 K, Marija Rotar 60 v, Podreče: Franc Aleš 5 K, Marija Gaber 30 v, Janez Kepec 1 K, J. Rozman 1 K, Marija Janhar 1:30 K, Lovrenc Jenko 2 K, Jan. Burgar Frančiška Janhar 1 K, Helena Burgar 1 K, Marija Jamnik 1 K, Kat. Kuzamernik 60 v, Neža Ivančič 50 v, Jan. Jenko 1 K, Marija Jenko 1 K, Frančiška Rozman 20 v, F. Čebašek 1 K, Neža Jamnik 1 K, Helena Rozman 1 K, Mar. Šušteršič 1 K, Ivana Škofic 20 v, Jožef Ivančič 20 v, Luka Kozjek 40 v, Janez Jenko 28 v, Apolonija Kepic 1 K, Hel. Rozman 1 K, Marija Jenko 1 K, Marjeta Kopač 20 v, Jera Ivančič 50 v, Mana Šuštaršič 30 v, Marjana Šuštaršič 1 K, Marija Jamnik 60 v, Mana Zevnik 40 v, Mana Zevnik 40 v, Franc Marješič 2 K, Janez Burgar 40 v, Andrej Rozman 80 v. Praše: Neža Zevnik 1 K, Terezija Jerman 20 v, Matevž Mrak 30 v, Janez Zevnik 30 v, Marjana Pečnik 40 v, Ivan Suhadolnik 30 v, Janez Jenko 1 K, Jožef Novak 1 K, Mar. Eržen 20 v, Marija Kalan 40 v, Franc Cof 50 v, Jera Zlate 50 v, Franc Perič 1 K, Helena Perič 50 v, Marija Vidic 20 v, Jožef Verhunc 1 K, Ivan Jerala 1 K, M. Jamnik 1 K, Marjana Sušnik 20 v, Franc Jenko 1 K, Ivan Jenko 1 K, Peter Jenko 40 v, Marjana Jenko 60 v, Franč. Jenko 80 v, Frančiška Draksler 3 K, M. Mihovc 40 v, Val. Gorjanc 1 K, Marija Draksler 80 v. — Skupaj 143 K.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhaecker**, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne na razpolago.

Dr. Globočnik ni k vojakom poklican in zdravi nadalje. 16 52—34

Globoke žalosti potrji naznajo sorodnikom prija eljem in znancem, da je naš nepozabni, dobri oče, gospod

IVAN ŽAN

posesnik v Pševem pri Sv. Joštu,

v četrtek dne 28. januarja 1915 po dolgem trpljenju, v 72. letu svoje starosti, udan v božjo voljo in previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki ljubljenega rajnika bodo pokopani v soboto, dne 30. t. m. dopoldne ob 9. uri na pokopališču v Šmartnem.

Blago njegovo dušo priporočamo v molitev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Joštu.

Večni blagor mu!

Pševo — Sv. Jošt, 28. I. 1915.

Žalujoči ostali.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

21 vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure

zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

Čisto novo in moderno

blago za ženske in moške obleke radi prevelikega nakupa in velike zaloge prodajam

po lastni ceni

IVAN SAVNIK
Kranj, pri Besenčanu.